परशुराम आर्थिक विकास महामंडळामार्फत योजना राबविण्यास मान्यता देण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन

नियोजन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक- संकीर्ण-२०२५/प्र.क्र.९३/का.१४२५-अ

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.

दिनांक : ४ नोव्हेंबर, २०२५

वाचा :- (१) शासन निर्णय, नियोजन विभाग, क्रमांक: संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.१५५ /का.१४२५-अ, दि.०३.१०.२०२४

(२) शासन निर्णय, नियोजन विभाग, क्रमांक: संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.१५५/का.१४२५-अ, दि.१९.०८.२०२५

प्रस्तावना :-

राज्यातील ब्राम्हण समाजातील आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकातील सुशिक्षित बेरोजगार तरुणांकरिता शेतीपूरक व्यवसाय, विपणन, पुरवठा आणि साठवणूक याचबरोबर, उद्योग, प्रक्रिया, वाहतूक अन्य व्यावसायिक उद्योग उपलब्ध करुन देणे, लघू उद्योग किंवा त्यास अर्थसहाय्य करुन स्वयंरोजगाराच्या संधी उपलब्ध करुन देणे तसेच त्यांचा आर्थिक स्तर उंचावण्यासाठी परशुराम आर्थिक विकास महामंडळाची संदर्भाधीन क्र.(१) येथील आदेशान्वये स्थापना करण्यात आली आहे. महामंडळाच्या आर्टिकल्स ऑफ असोसिएशन आणि मेमोरॅन्डम ऑफ असोसिएशन यांस संदर्भाधीन क्र. (२) येथील आदेशान्वये मान्यता देण्यात आली आहे. सदर महामंडळाची कंपनी अधिनियम, २०१३ अंतर्गत दिनांक ०२.०९.२०२५ रोजी नोंदणी करण्यात आली आहे. महामंडळाच्या मेमोरॅन्डम ऑफ असोसिएशनमध्ये “The Company shall implement and manage any scheme or pursue any object only with the previous sanction of the Government” अशी तरतूद आहे. त्यानुसार परशुराम आर्थिक विकास महामंडळासाठी वैयक्तिक कर्ज व्याज परतावा योजना व गट कर्ज व्याज परतावा योजनांना मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

मा. मंत्रिमंडळाने दि.०४.११.२०२५ रोजी झालेल्या बैठकीत घेतलेल्या निर्णयानुसार परशुराम आर्थिक विकास महामंडळासाठी खालील दोन योजना सन २०२५-२६ पासून सुरु करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे:

अ.क्र.	बाब	तपशील
१	**योजनेचे नाव**	**वैयक्तिक कर्ज व्याज परतावा योजना (Interest Return I)**
	उद्देश	राज्यातील ब्राम्हण समाजातील आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकातील सुशिक्षित बेरोजगार तरुणांकरिता व्यावसाय/ उद्योग यासाठी अर्थसहाय्य करुन स्वयंरोजगाराची संधी उपलब्ध करुन देणे.
	योजनेचे स्वरुप	लाभार्थ्यांना राष्ट्रीयकृत बँक/खाजगी बँक/सहकारी बँक यांच्याकडून घेतलेल्या रक्कम रु.१५.०० लाख पर्यंतच्या कर्जाचे व व्याजाचे हप्ते वेळेवर भरल्यास लाभार्थ्यांने बँकेकडे भरलेल्या व्याजाची रक्कम महामंडळाकडून दरमहा लाभार्थ्यांच्या खात्यात जमा केली जाईल. व्याज परताव्याची कमाल रक्कम रु. ४.५० लाख राहील. सदर योजना ऑनलाईन स्वरुपात राबविण्यात येईल.
	लाभार्थी लक्ष्यांक संख्या	प्रतिवर्ष एकूण ५० लाभार्थी. या योजनेकरीता एकूण ३ टक्के निधी दिव्यांगासाठी (शासनाने निश्चित केलेल्या दिव्यांगांच्या व्याख्या/ निकषांनुसार) राखीव असेल. दिव्यांग उमेदवार हा उद्योग करण्यास सक्षम असावा. महिलांसाठी ३० टक्के निधी राखीव असेल.

		वरील आरक्षणानुसार लाभार्थी उपलब्ध न झाल्यास सदर आरक्षणानुसार राखीव निधी सर्वसाधारण लाभार्थ्यांसाठी वापरण्यात येईल.
	प्रकल्पाचे क्षेत्र	प्रकल्पाचे क्षेत्र पूर्णत: महाराष्ट्र राज्यामध्ये असावे.
	योजनेची व्याप्ती	खालीलपैकी कोणत्याही एका क्षेत्रातील व्यवसायासाठी/ उद्योगासाठी घेतलेल्या कर्जासाठी सदर योजना लागू असेल. १.कृषी संलग्न व पारंपरिक उपक्रम २. लघू, मध्यम व गृह उद्योग (अ) उत्पादन (ब) व्यापार व विक्री ३. सेवा क्षेत्र ४. पर्यटन क्षेत्र
	योजनेच्या अटी व शर्ती	
		१.लाभार्थी महाराष्ट्राचा रहिवासी असावा. २. लाभार्थ्यांचे वय १८ ते ४५ वर्षांदरम्यान असावे. ३. लाभार्थ्यांचे कर्ज खाते आधार लिंक असणे अनिवार्य राहील. ४. वेब पोर्टलवर नाव नोंदणी अनिवार्य राहील. तसेच लाभार्थ्यांने ऑनलाईन अर्ज सादर करणे आवश्यक राहील. ५. सक्षम यंत्रणेने दिलेला कुटुंबाचे चालू वर्षाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु.८.०० लाख किंवा त्यापेक्षा कमी असल्याचा उत्पनाचा दाखला असणे आवश्यक राहील. ६. दिव्यांग लाभार्थ्यांकडे सक्षम यंत्रणेने दिलेले दिव्यांगत्वाचे प्रमाणपत्र असणे आवश्यक आहे. ७. लाभार्थी कोणत्याही बँकेचा /वित्तीय संस्थेचा थकबाकीदार नसावा. ८. लाभार्थ्यांने कर्ज प्रकरण राष्ट्रीयकृत बँक / खाजगी बँक /सहकारी बँक यांच्याकडून मंजूर झालेले असावे. ९. एका व्यक्तीला केवळ एकदाच योजनेचा लाभ घेता येईल. तसेच, कुटुंबातील एकाच व्यक्तीला योजनेचा लाभ घेता येईल. १०. लाभार्थ्यांने नियमित कर्जफेड करणे आवश्यक राहील. नियमित कर्जफेड होत नसल्यास व्याज परतावा दिला जाणार नाही. ११. लाभार्थ्यांने ऑनलाईन पोर्टलवर उद्योग सुरु असल्याचे किमान दोन फोटो इतर पुराव्यांसह व्याज परताव्याच्या मागणीच्या वेळी अपलोड करणे आवश्यक आहे. अन्यथा व्याज परताव्याचा लाभ लाभार्थ्यांना मिळणार नाही. १२. या योजनेतील लाभार्थ्यांनी इतर महामंडळ / शासकीय/ निमशासकीय संस्थांमधून अशा प्रकारच्या योजनेचा लाभ घेतलेला नसावा. १३. उमेदवाराने कर्ज प्रकरण हे सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली (पी.एफ. एम. एस.) अथवा तत्सम संगणक प्रणालीद्वारे प्रकरण हाताळण्यास सक्षम असलेल्या बँकेत केलेले असावे.
	लाभार्थी निवडीचे निकष व प्रक्रिया	(१) लाभार्थ्यांने महामंडळाच्या वेबसाईटवर ऑनलाईन अर्ज सादर केल्यावर योजनेच्या अटी व शर्तीनुसार तो पात्र ठरत असेल तर उमेदवारास संगणकीकृत सशर्त हेतूपत्र (letter of Intent) / मंजुरीपत्र दिले जाईल. उमेदवाराने त्या आधारे बँकेकडून प्रकरणावर कर्ज मंजूर करुन घ्यावे. महामंडळाकडून दिले जाणारे सशर्त हेतूपत्र (letter of Intent) म्हणजे कर्ज मिळाल्याची खात्री अथवा हमी नसून, कर्ज मिळण्यासाठी लाभार्थ्याने बँकेच्या नियमांचे पालन करणे आवश्यक आहे. (२) सदर सशर्त हेतूपत्र (letter of Intent) लाभार्थ्यांना दिलेल्या तारखेपासून तीन महिन्यांसाठी वैध राहील. त्यानंतर सदर सशर्त हेतूपत्राची वैधता आपोआप संपुष्टात येईल. लाभार्थ्याने तीन महिन्यांच्या आत बँकेकडून कर्ज प्रकरण मंजूर करुन घेणे आवश्यक आहे.

		(३) काही अपरिहार्य कारणास्तव सदर सशर्त हेतूपत्राच्या वैधतेचा कालावधी वाढविणे आवश्यक ठरल्यास सदर कालावधी वाढवण्यासाठी / नुतनीकरणासाठी लाभार्थ्याला नाममात्र शुल्क आकारण्यात येईल. परंतु सदरची वैधता ही केवळ एकवेळ वाढविण्यात येईल. (४) लाभार्थ्याने बँकेकडून कर्ज मंजूर झाल्यानंतर त्यांनी Bank Loan sanction letter, Bank Statement, EMI Statement इ. कागदपत्र सदर योजनेच्या साईटवर कर्ज मंजुरीच्या दिनांकापासून एका महिन्याच्या आत अपलोड करणे आवश्यक आहे. त्याचप्रमाणे त्यांची साक्षांकित प्रत महामंडळाकडे पाठवावी. (५) लाभार्थ्याने दरमहा हप्ता व व्याज भरल्यानंतर Bank Statement सह कागदपत्रे साईटवर हप्ता भरल्यावर १५ दिवसांच्या आत upload करणे आवश्यक राहील. तसेच सदरची कागदपत्रे प्रत्यक्ष सादर करणे आवश्यक राहील. जर लाभार्थ्यांने १५ दिवसांचे आत दरमहा हप्ता व व्याज भरल्याचे Statement अपलोड केले नसेल तर लाभार्थ्यांस त्या हप्त्यातील व्याजाचा परतावा दिला जाणार नाही. तसेच उपरोक्त विहीत वेळेत परताव्याचा दावा दाखल न केल्याने लाभार्थ्यांस भविष्यातही त्या विवक्षित हफ्त्यातील व्याजाच्या परताव्याचा कोणताही लाभ मिळणार नाही. तसेच संपूर्ण कर्ज व व्याजाची परतफेड केल्यावर एकत्रितपणे सादर केलेला दावा विचारात घेतला जाणार नाही. (६) लाभार्थ्याने ज्या कारणासाठी बँकेकडून कर्ज घेतलेले आहे, त्या संदर्भातील उद्योग सुरु केल्याचे फोटो साईटवर upload करणे आवश्यक आहे. तसेच सदरची कागदपत्रे प्रत्यक्ष सादर करणे आवश्यक आहे. (७) लाभार्थी गटाकडून ज्या - ज्यावेळी व्याजाची मागणी करण्यात येईल, त्या - त्या वेळेस त्यांचा उद्योग कार्यरत असल्याबाबतचा फोटो अपलोड करणे आवश्यक आहे. तसेच सदरची कागदपत्रे प्रत्यक्ष सादर करणेही आवश्यक राहील. (८) यासंदर्भात प्रसंगानुरुप आवश्यक असणाऱ्या कागदपत्रांची महामंडळाने मागणी केल्यास लाभार्थ्याला ती साईटवर upload करणे आवश्यक आहे. तसेच सदरची कागदपत्रे प्रत्यक्ष सादर करणे आवश्यक आहे. (९) महामंडळाकडून लाभार्थ्यांच्या व्यवसायाची /उद्योगाची वेळोवेळी प्रत्यक्ष पडताळणी करण्यात येईल. (१०) महामंडळाकडे उपलब्ध असलेल्या निधीनुसार व्याजाचा परतावा करण्यात येईल. व्याज परताव्यातील विलंबाबाबत महामंडळाला जबाबदार धरता येणार नाही अथवा महामंडळाविरुध्द नुकसान भरपाईचा हक्क राहणार नाही.
	लाभाचे स्वरुप	१) लाभार्थ्याने वेळेत कर्जाचे हप्ते भरल्यास, हप्ता भरल्यावर त्यातील व्याजाची रक्कम (१२ टक्के अथवा बँकेने लावलेला व्याजाचा दर यापैकी जो कमी असेल त्या दराच्या मर्यादेत आणि ७ वर्षे कालावधीच्या मर्यादेत) त्याच्या आधार लिंक बँक खात्यात दरमहा महामंडळाद्वारा जमा करण्यात येईल. व्याज परताव्याची कमाल रक्कम:- ➢ रु. ५.०० लक्ष कर्ज रकमेच्या मर्यादेतील प्रकरणांसाठी रु. १.५० लक्ष, ➢ रु. १०.०० लक्ष कर्ज रकमेच्या मर्यादेतील प्रकरणांसाठी रु. ३.०० लक्ष आणि, ➢ रु. १५.०० लक्ष कर्ज रकमेच्या मर्यादेतील प्रकरणांसाठी रु. ४.५० लक्ष. २) महामंडळाद्वारा केवळ बँकेने वेळेत वसूल केलेली व्याजाची रक्कम लाभार्थ्याला अदा केली जाईल. त्या व्यतिरिक्त इतर कोणतेही जादा charges/fees अदा केली जाणार नाही. ३) लाभार्थी गटाने कर्ज त्याचप्रमाणे त्याचे व्याज हे बँकेने दिलेल्या EMI Statement मधील वेळापत्रकानुसार भरणे आवश्यक आहे.

		४) लाभार्थी गटाने बँक कर्ज त्याचप्रमाणे त्याचे व्याज हे बँकेने दिलेल्या EMI Statement मधील वेळापत्रकानुसार भरले नसल्यास ते या योजनेच्या लाभास पात्र राहणार नाहीत.
	आवश्यक कागदपत्रे	१. उमेदवार ब्राम्हण जातीचा असल्याबाबत शाळा सोडल्याचा दाखला/ सक्षम प्राधिकाऱ्यांकडील प्रमाणपत्र / दाखला, इ. २. कुटुंबाचे चालू वर्षाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. आठ लाखाच्या आत असल्याचे सक्षम प्राधिकारी यांचे उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र. ३. ज्या कारणासाठी कर्ज घेणार आहे त्या संदर्भातील, आवश्यक असल्यास, प्राधिकरणाकडील मान्यता आदेश. ४. महाराष्ट्राचा रहिवासी असल्याचा अधिवास दाखला. ५. अर्ज करतेवेळी उद्योगाच्या जागेबाबतचा पुरावा.(सदरची जागा महाराष्ट्रामधील असणे आवश्यक आहे.) ६. बँक खात्याचा तपशील. सदरचे खाते पॅन नंबरशी संलग्न असणे आवश्यक आहे. ७. बँकेकडून कर्ज मंजूर झालेल्या कर्ज मंजुरी आदेशाची प्रत. ८. वरील अ.क्र.१ ते ७ व्यतिरिक्त आवश्यक असलेले इतर कागदपत्रे मागण्याचा अधिकार महामंडळाकडे राहील.

अ.क्र.	बाब	तपशील
२	**योजनेचे नाव**	**गट कर्ज व्याज परतावा योजना** (Interest Return II)
	उद्देश	राज्यातील ब्राम्हण समाजातील आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकातील सुशिक्षित बेरोजगार तरुणांकरिता व्यावसाय/ उद्योग यासाठी अर्थसहाय्य करुन स्वयंरोजगाराची संधी उपलब्ध करुन देणे.
	योजनेचे स्वरुप	(१) लाभार्थ्यांच्या एकापेक्षा जास्त व्यक्तींच्या गटास राष्ट्रीयकृत बँक/ खाजगी बँक/सहकारी बँक यांच्याकडून रक्कम रु.५०.०० लाख इतक्या कमाल मर्यादेमध्ये मंजूर झालेल्या कर्जावरील नियमित परतफेड केलेल्या व्याजाच्या रकमेचा परतावा देणे. (२) व्याज परताव्याच्या रकमेवरील कमाल मर्यादा रु. १५.०० लक्ष एवढी असेल. (३) सदरची प्रक्रिया ही ऑनलाईन स्वरुपाची असेल.
	लाभार्थी लक्ष्य गट संख्या	प्रतिवर्षी एकूण २५ लाभार्थी गट. या योजनेकरीता एकूण ३ टक्के निधी दिव्यांगासाठी (शासनाने निश्चित केलेल्या दिव्यांगांच्या व्याख्या/ निकषांनुसार)राखीव असेल. दिव्यांग उमेदवार हा उद्योग करण्यास सक्षम असावा. महिलांसाठी ३० टक्के जागा राखीव असतील. वरील आरक्षणानुसार लाभार्थी उपलब्ध न झाल्यास सदर आरक्षणानुसार राखीव निधी हा सर्वसाधारण लाभार्थ्यांसाठी वापरण्यात येईल.
	प्रकल्पाचे क्षेत्र	प्रकल्पक्षेत्र पूर्णत: महाराष्ट्र राज्यामध्ये असावे.
	योजनेची व्याप्ती	खालीलपैकी कोणत्याही एका क्षेत्रातील व्यवसायासाठी घेतलेल्या कर्जासाठी सदर योजना लागू असेल: १.कृषी संलग्न व पारंपरिक उपक्रम २. लघू, मध्यम व गृह उद्योग (अ) उत्पादन (ब) व्यापार व विक्री ३. सेवा क्षेत्र ४. पर्यटन क्षेत्र
	योजनेच्या अटी व शर्ती	
		१) लाभार्थी गटातील सर्व लाभार्थी महाराष्ट्राचे रहिवासी असावेत. **२)** सर्व लाभार्थ्यांचे वय १८ ते ४५ दरम्यान असावे. **३)** लाभार्थी गटाचे बँक खाते आधार लिंक असणे अनिवार्य राहील. सदरचे बँक खाते संयुक्त खाते असावे.

		४) वेब पोर्टलवर नाव नोंदणी अनिवार्य राहील. तसेच लाभार्थी गटाने त्यांचा अर्ज ऑनलाईन सादर करणे आवश्यक राहील. ५) सक्षम यंत्रणेने दिलेले लाभार्थी गटातील प्रत्येक लाभार्थ्यांच्या कुटुंबाचे चालू वर्षाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु.आठ लाखाच्या आत असल्याचे उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र. ६) दिव्यांग लाभार्थ्यांकडे सक्षम यंत्रणेने दिलेले दिव्यांगत्वाचे प्रमाणपत्र असावे. ७) गटातील प्रत्येक लाभार्थी कोणत्याही बँकेचा वित्तीय संस्थेचा थकबाकीदार नसावा. ८) सदरच्या संयुक्त खात्यामधील व्यवहार गटातील किमान दोन लाभार्थ्यांच्या स्वाक्षरीने करणे आवश्यक असेल. ९) लाभार्थी गटाचे कर्ज प्रकरण राष्ट्रीयकृत बँक / खाजगी बँक/ सहकारी बँक यांच्याकडून मंजूर झालेले असावे. १०) गटातील प्रत्येक सभासदाला केवळ एकदाच योजनेचा लाभ घेता येईल. तसेच, कुटुंबातील एकाच व्यक्तीला योजनेचा लाभ घेता येईल. ११) लाभार्थी गटाने नियमित कर्जफेड करणे आवश्यक राहील. गटाकडून नियमित कर्जफेड होत नसल्यास व्याज परतावा दिला जाणार नाही. १२) लाभार्थी गटाने व्याज रकमेची मागणी करताना, त्यांचा उद्योग सुरु असल्याचे किमान दोन फोटो इतर पुराव्यांसह ऑनलाईन अपलोड करणे आवश्यक राहील. अन्यथा व्याज परताव्याचा लाभ लाभार्थ्यांना मिळणार नाही. १३) गटातील उमेदवाराने / व्यक्तीने या महामंडळाच्या व इतर महामंडळाच्या गट किंवा वैयक्तिक योजनांचा लाभ घेतलेला नसावा. १४) गटाने कर्ज प्रकरण हे सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली (पी.एफ.एम.एस.) अथवा तत्सम संगणक प्रणालीद्वारे प्रकरण हाताळण्यास सक्षम असलेल्या बँकेत केलेले असावे.
	लाभार्थी निवडीचे निकष व प्रक्रिया	१) लाभार्थी गटाने महामंडळाच्या वेबसाईटवर ऑनलाईन प्रस्ताव सादर केल्यावर योजनेच्या अटी व शर्तींनुसार प्रस्ताव पात्र ठरत असेल तर गटांस सशर्त हेतूपत्र (letter of Intent) मंजूरीपत्र दिले जाईल. गटाने त्या आधारे बँकेकडून कर्ज मंजूर करुन घ्यावे. सशर्त हेतूपत्र (letter of Intent) म्हणजे बँक कर्ज मिळण्याची खात्री अथवा हमी नसून कर्ज मिळण्यासाठी लाभार्थ्यांनी बँकेच्या नियमांचे पालन करणे आवश्यक आहे. २) सदर सशर्त हेतूपत्र (letter of Intent) लाभार्थ्यांना दिलेल्या तारखेपासून तीन महिन्यांसाठी वैध राहील. त्यानंतर सदर सशर्त हेतूपत्र (letter of Intent) ची वैधता आपोआप संपुष्टात येईल. लाभार्थी गटाने तीन महिन्याच्या आत बँकेकडून कर्ज प्रकरण मंजूर करुन घेणे आवश्यक आहे. ३) काही अपरिहार्य कारणास्तव सदर सशर्त हेतूपत्र (letter of Intent) ची वैधतेचा कालावधी वाढविणे आवश्यक ठरल्यास सदर कालावधी वाढविण्यासाठी / नुतनीकरणासाठी लाभार्थी गटाला नाममात्र शुल्क आकारण्यात येईल. परंतु सदरची वैधता ही केवळ एकवेळ वाढविण्यात येईल. ४) लाभार्थी गटाने बँकेकडून कर्ज मंजूर झाल्यानंतर त्यांनी Bank Loan sanction letter, Bank Statement, EMI Statement इ. कागदपत्रे सदर योजनेच्या साईटवर अपलोड करणे आवश्यक आहे. त्याचप्रमाणे त्यांची साक्षांकित प्रत महामंडळाकडे पाठवावी. ५) लाभार्थी गटाने दरमहा हप्ता व व्याज भरल्यानंतर Bank Statement सह कागदपत्रे साईटवर हप्ता भरल्यावर १५ दिवसांच्या आत upload करणे आवश्यक राहील. तसेच सदरची कागदपत्रे प्रत्यक्ष सादर करणे आवश्यक राहील. जर लाभार्थ्यांने १५ दिवसांच्या आत दरमहा हप्ता व व्याज भरल्याचे Statement अपलोड केले नसेल तर लाभार्थ्यांस त्या हप्त्यातील व्याजाचा परतावा दिला जाणार नाही. तसेच उपरोक्त विहीत वेळेत परताव्याचा दावा दाखल न केल्याने लाभार्थ्यांस भविष्यातही त्या विवक्षित हप्त्यातील

		व्याजाच्या परताव्याचा कोणताही लाभ मिळणार नाही. तसेच संपूर्ण कर्ज व व्याजाची परतफेड केल्यावर एकत्रितपणे सादर केलेला दावा विचारात घेतला जाणार नाही. ६) लाभार्थी गटाने ज्या कारणासाठी बँकेकडून कर्ज घेतलेले आहे, त्या संदर्भातील उद्योग सुरु केल्याचे फोटो साईटवर upload करणे तसेच सदरची कागदपत्र प्रत्यक्ष सादर करणे आवश्यक राहील. ७) लाभार्थी गटाकडून ज्या ज्या वेळी व्याजाची मागणी करण्यात येईल, त्या त्या वेळेस त्यांचा उद्योग कार्यरत असल्याबाबतचा फोटो अपलोड करणे आवश्यक आहे. तसेच सदरची कागदपत्रे प्रत्यक्ष सादर करणेही आवश्यक राहील. ८) या संदर्भात प्रसंगानुरुप आवश्यक असणाऱ्या कागदपत्रांची महामंडळाने मागणी केल्यास लाभार्थी गटाला ती साईटवर upload करणे आवश्यक राहील. तसेच सदरची कागदपत्रे प्रत्यक्ष सादर करणेही आवश्यक राहील. ९) महामंडळाकडून लाभार्थी गटाच्या व्यवसायाची / उद्योगाची वेळोवेळी प्रत्यक्ष पडताळणी करण्यात येईल. १०) महामंडळाकडे उपलब्ध असलेल्या निधीनुसार व्याजाचा परतावा करण्यात येईल. व्याज परताव्यातील विलंबाबाबत महामंडळाला जबाबदार धरता येणार नाही अथवा महामंडळाविरुध्द नुकसान भरपाईचा हक्क राहणार नाही.
	लाभाचे स्वरुप	१) लाभार्थी गटाने वेळेत कर्जाचे हप्ते भरल्यास, हप्ते भरल्यावर त्यातील व्याजाची रक्कम १२ टक्के अथवा बँकेने लावलेला व्याजाचा दर यापैकी जो कमी असेल त्या दराच्या मर्यादेत आणि ७ वर्षे कालावधीच्या मर्यादेत त्याच्या आधार लिंक बँक खात्यात दरमहा महामंडळाद्वारा जमा करण्यात येईल. व्याज परताव्याची कमाल रक्कम :- ➢ (दोन व्यक्तींच्या गटासाठी) रु. २५.०० लक्ष कर्ज रकमेच्या मर्यादेतील प्रकरणासाठी रु. ७.५० लक्ष. ➢ (तीन व्यक्तींच्या गटासाठी) रु. ३५.०० लक्ष कर्ज रकमेच्या मर्यादेतील प्रकरणासाठी रु. १०.५० लक्ष. ➢ (चार व्यक्तींच्या गटासाठी) रु. ४५.०० लक्ष कर्ज रकमेच्या मर्यादेतील प्रकरणासाठी रु. १३.५० लक्ष. ➢ (पाच व पाचपेक्षा अधिक व्यक्तींच्या गटासाठी) रु.५०.०० लक्ष कर्ज रकमेच्या मर्यादेतील प्रकरणासाठी रु. १५.०० लक्ष. २) महामंडळ केवळ बँकेने वेळेत वसूल केलेली व्याजाची रक्कम लाभार्थ्याला अदा करेल. त्या व्यतिरिक्त इतर कोणतेही जादा charges/fees अदा केली जाणार नाही. ३) लाभार्थी गटाने कर्ज त्याचप्रमाणे त्याचे व्याज हे बँकेने दिलेल्या EMI Statement मधील वेळापत्रकानुसार भरणे आवश्यक आहे. ४) लाभार्थी गटाने बँक कर्ज त्याचप्रमाणे त्याचे व्याज हे बँकेने दिलेल्या EMI Statement मधील वेळापत्रकानुसार भरले नसल्यास ते या योजनेच्या लाभास पात्र राहणार नाहीत.
	आवश्यक कागदपत्रे	१. उमेदवार ब्राम्हण जातीचा असल्याबाबत शाळा सोडल्याचा दाखला /सक्षम प्राधिकारांकडील प्रमाणपत्र / दाखला इ. २. लाभार्थी गटातील प्रत्येक लाभार्थ्यांच्या कुटुंबाचे चालू वर्षाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु.आठ लाखाच्या आत असल्याचे सक्षम प्राधिकारी यांचे उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र. ३. ज्या कारणासाठी कर्ज घेणार आहे त्या संदर्भातील, आवश्यक असल्यास, प्राधिकरणाकडील मान्यता आदेश. ४. गटातील सर्व सदस्यांचे महाराष्ट्राचे रहिवासी असल्याचा अधिवास दाखला. ५. अर्ज करते वेळी उद्योगाच्या जागेबाबतचा पुरावा. (सदरची जागा महाराष्ट्रामधील असणे आवश्यक आहे.)

		६. गटाच्या नावे असलेल्या बँक खात्याचा तपशिल. सदरचे खाते गटाच्या पॅन नंबरशी संलग्न असणे आवश्यक आहे. ७. बँकेकडून कर्ज मंजूर झालेल्या कर्ज मंजुरी आदेशाची प्रत. ८. लाभार्थी गटामधील ज्या लाभार्थ्यांना सदर योजनेसाठी प्राधिकृत करण्यात आलेले आहे, त्यांच्या नावाच्या संमतीबाबत गटातील सर्व लाभार्थ्यांचे संमतीपत्र. ९. वरील अ.क्र.१ ते ८ व्यतिरिक्त आवश्यक असलेले इतर कागदपत्र मागण्याचा अधिकार महामंडळाकडे राहील.

२. **प्रशासकीय बाबींवरील खर्च:-** महामंडळाला शासनाकडून प्राप्त होणाऱ्या निधीमधून ५ टक्के एवढी रक्कम खालील बाबींसाठी राखीव ठेवण्यात येईल.

अ) महामंडळाचे अधिकारी / कर्मचाऱ्यांचे प्रशिक्षण, योजनेची प्रसिद्धी व इतर प्रशासकीय खर्चाकरिता,

ब) योजनेच्या संगणकीकृत अंमलबजावणीकरिता लागणारा खर्च.

प्रशासकीय बाबींसाठी राखीव ठेवलेला निधी आर्थिक वर्षामध्ये वापरासाठी आवश्यक नसल्यास सदर निधी योजनांच्या अंमलबजावणीसाठी वापरण्यात यावा.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२५११०४१६३२२३६५१६ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

VIVEK BANSI GAIKWAD

Digitally signed by VIVEK BANSI GAIKWAD
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=PLANNING DEPARTMENT, 2.5.4.20=2dcd8a369b90c95da2ba1482ac5185a9b5d5d8a62596d71411bc96a1a7d9bad5, postalCode=400032, st=Maharashtra, serialNumber=1ECC1A130CD0429F39A57C63D4B57C6C3ACFCA13C103BFF9F5EF5D51BD17AD08, cn=VIVEK BANSI GAIKWAD
Date: 2025.11.04 16:35:07 +05'30'

(विवेक ब. गायकवाड)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, मलबार हिल, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा.उप मुख्यमंत्री (नगर विकास,गृह निर्माण,सार्वजनिक बांधकाम विभाग (सार्व.उपक्रम) यांचे सचिव,मंत्रालय,मुंबई
५. सर्व मा.मंत्री /मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,मंत्रालय,मुंबई
६. मा.सभापती,महाराष्ट्र विधानपरिषद,महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय,मुंबई
७. मा.उपसभापती,महाराष्ट्र विधानपरिषद,महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय,मुंबई
८. मा.अध्यक्ष,महाराष्ट्र विधानसभा,महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय,मुंबई
९. मा.उपाध्यक्ष,महाराष्ट्र विधानसभा,महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय,मुंबई
१०. मा.विरोधी पक्षनेता,विधानपरिषद/ विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय,मुंबई.
११. सर्व सन्माननीय सदस्य,विधानपरिषद /विधानसभा
१२. मा.मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहायक,मंत्रालय,मुंबई.
१३. मा. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
१४. मा. प्रधान सचिव, वित्त विभाग तथा प्रथम संचालक,मंत्रालय,मुंबई

१५. अपर मुख्य सचिव, कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग तथा प्रथम संचालक, मंत्रालय, मुंबई
१६. सचिव,उद्योग विभाग तथा प्रथम संचालक,मंत्रालय,मुंबई
१७. सचिव, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग तथा प्रथम संचालक, मंत्रालय,मुंबई
१८. मंत्रालयीन विभागाचे सर्व अपर मुख्य सचिव /प्रधान सचिव/ सचिव,मंत्रालय,मुंबई
१९. अध्यक्ष / व्यवस्थापकीय संचालक, पशुराम आर्थिक विकास महामंडळ,पुणे
२०. महासंचालक,माहिती जनसंपर्क संचालनालय,मंत्रालय,मुंबई
२१. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र-१, मुंबई.
२२. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र-२, नागपूर.
२३. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
२४. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
२५. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
२६. कार्यासन व्यय-८, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२७. निवडनस्ती कार्यासन १४२५-अ.